

Előfizetési árak:

ostán vagy hárhoz küldve:
Egész évre. 20.— kor.
Félévre . 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor
Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
Nyílttér és magánérdekű közlemények soronkint 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő: **Koncz Ákos.**
Felelős szerkesztő: **Dr. Orbán József.**

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Békepolitika.

Debreczen, szept. 7.

A bányai ágostai evangélikus egyházkerület Budapesten tartott közgyűlésén Zsilinszky Mihály elnök beszédet mondott, mely a felekezetek közötti békét hirdeti s tartalmánál fogva országszerte élénk visszhangot fog kelteni s azon előkelő állásnál fogva, melyet a szónok elfoglal, e beszédben kifejtett álláspontot a protestánsok jövő magatartására nézve irányadóul kell tekintenünk.

A néppárt részéről megindított izgatás ugyanis alkalmas arra, hogy a protestánsokat arra ösztönözze, mikép az ellenök indított támadást hasonló fegyverrel verjék vissza.

Volt alkalmunk már e helyen jelezni, hogy a legnagyobb tévedés, sőt hiba lenne a protestánsok részéről, ha e támadásokkal szemben türelmüket veszítve a néppárt ellenében felvonnák a felekezeti gyűlölködés és izgatás fegyverét s ezáltal egy kulturharc veszedelmét idéznék elő, mely épen a néppártiak legfőbb vágyát képezi, de a mely egyszersmind az országra s a ma-

gyar társadalomra végzetes szerencsétlenséget jelentene.

A néppártot soha sem kell összetéveszteni a katolikusokkal, kik a felekezeti vizályt és gyűlölködést épen oly indignációval utasítják vissza, mint a protestánsok.

Zsilinszky Mihály államtitkár beszéde nem minden ok nélkül inti a protestánsokat a türelemre és önmegtartóztatásra, mert van egy harcias irányzat, mely tulbuzgó hevében kész volna a néppárti támadást hasonló modorban viszonzni s keresztes háborút viselni a protestánsizmus érdekében és nem látja be, hogy a védelemnek ez a módja a protestánsizmus megrontására vezetne és a magyar nemzetre, a magyar társadalomra kiszámíthatatlan csapást képezne.

Ily helyzetben valóban örvendetes jelenséget képez, hogy a protestánsok legnagyobb részének álláspontja megfelel az államtitkár beszédében kifejtett nézetekkel s hogy csak egy elenyésző csekély része az a protestánsoknak, kik a békét harcias magatartásukkal veszélyeztetni hajlandók.

És nemesak konciliáns szelleménél fogva, hanem a benne foglalt

érvek hatalma és sulya által is kiváló figyelmet érdemel a megnyitó beszéd. A történelem világánál mutatja meg, hogy a néppárt által megtámadott reformáció a kultúrára és hazánkra mily áldásos eredményeket hozott, melyeket a magyar nemzet és a magyarhoni keresztyénség történelmileg nyílt meghamisítása nélkül eltagadni nem lehet; még kevésbé lehet az állam fentartásának kizárólagos érdemét egyedül a katolicizmus számára lefoglalni.

Mert köztudomásu tény, hogy a protestánsizmus hazánkban küzdelmeinek hosszú századai alatt meg tudta védelmezni nemcsak valóságos keresztyén elveit, de meg tudta védelmezni Magyarország alkotmányos szabadságát és függetlenségét is.

És a beszéd akkor emelkedik egy nagyszabásu államférfiu nézőpontjának magaslatára, midőn inti a protestánsokat a türelemre és mérsékletre.

Tudja, — ugymond — hogy nehéz az önmegtartás erényének gyakorlása akkor, midőn érezzük és látjuk, hogy egyházunk és hazánk legszentebb érdekei vannak

TÁRCZA.

Az eláztatott irat.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti tárczája. —
Irtá: **Szini Péter.**

Loeska bizony nem valami hirneves helysége nagy Magyarországnak és ha a jósjelek nem esálnak, világtörténeti nevezetességre nem is fog jutni soha. Gidres-gödrös utcája, melyet még rekkenő nyári napokban is feneketlen sár borít; barátságatlan kinézésű, pofókalkotásu házai egyáltalában nem tehetek kellemes benyomást még a laikus szemlélőre sem.

Még élnek egynehányan a lakosok közül, a kik jól emlékeznek arra az időpontra, mikor még az egész helység a gróf Trettenheim uraság tulajdonát képezte s a lakosok alárendelt jobbágyként voltak kötelezve a gróf ur szászretű parancsait teljesíteni; a tizedet pontosan beszolgáltatni s eltűnni, ha a gróf, ur úgy tetszéséből jól megbotoltattak.

Trettenheim gróf, a kit különben a becsületes magyar nép csak Tehenhájnak titulált, gyakran rándult le Bécsből az ő birtokára. Lehet, hogy a loesikai levegő tetszett neki, meg a jó buzakenyér, de az is meg lehet, hogy a szép jobbágy-menyecskek pillantása volt reá oly csalogató hatással. Tudvalevő dolog, hogy a nagy uraknak néha sajtáságos kedvteléseik vannak.

Ezernyolezánegyenkilenczig tartott ez állapot, a mikor törvényben lett kimondva az egyenlőség és a jobbágyság eltörlése. E törvény Loeskát is felszabadította a sulyos iga alul és megszüntette Trettenheim gróf földesuri jogát. A község átláptálódott a

lakosok sajátjává; a gróf részére csupán mintegy ezer hold jómínőségű kaszáló maradt meg, melyet semmiféle ígéretessel, sem utánjárással nem tudtak a község lakosai maguknak megszerezni.

Pedig hát nagyon nehéz volt e miatt a felszabadított nép helyzete. Jóságot nem tarthattak, mert nem volt hol legeltetni; egyetlen szál szénát sem kaszálhattak, mivel a gróf féltékenyen őrzötte jogát s loesikai embernek bármennyi fizetésért sem adott volna legelőt illetőséget.

A nép szegény lett; napról-napra sülyedt lejjebb a nyomorban, nem tudván pénzkeresethez jutni a grófi intézkedés miatt.

Évek teltek el s Trettenheim gróf is belevénült az élet sokféle élvezetébe és leköltözött a csendes szép, díszes kriptába. A nagy vagyon meg egyetlen fiára szállott át, a ki szabadabbulvó volt apjánál és egyáltalában nem igen szeretett loeskára ellátogatni.

Egy tisztartót tartott a Loesikai birtokon, aki aztán a Bécsben lakó uraságnak minden év végén hűségesen beszámolt a jövedelemmel, mint ahogy általában a tisztartó urak szoktak beszámolni.

Az ifju gróf néhány év mulva arra a sajnos tapasztalatra jutott, hogy a loesikai birtok tulajdonképen többet felemészt, mint amennyit jövedelmez; elhatározta tehát, hogy tovább nem bibelődik azzal a legelőilletőséggel, hanem eladja valakinek. Vegye hasznát úgy, amiképen tudja.

Megirta tisztartójának elhatározását. A kire nézve ez a tudósítás nagy meglepetésszámba ment. Soha sem történt még eddig olyan eset, hogy a Trettenheimok eladtak volna valamit. De ilyen az élet! Így változtatja át az erkölcsöket. A fiatal gróf ha így

csinálja, maholnap koldustarisznyát akaszthat a nyakába.

Mert hát Dugó Albert tisztartó korlátolt méretű felfogása szerint úgy véleményezte, hogy a Trettenheim familia régi fényét egyedül a loesikai selymes kaszáló képes fentartani. Ő bizony még a három bécsi palotát sem becsülte többre.

De hát nem lehetett ellentállani a hatalmas ur parancsolatjának, mely abban nyilvánult, hogy Dugó rövid idő alatt árvereztesse el a kaszálót és a befolyó öszezget szállíttassa fel Bécsbe, a hol elég alaposan el lehet költeni.

Loeska község birája, Kenyeres Balázs uram, épen holmi árverésbeli gyakorlatokkal bibelődött egy reggel a község érdemes házában, midőn megjelent Dugó és kinyilatkoztatta a grófi óhajtást.

— Doboltassa ki, bíró uram, — mondá — mert a legtöbbet ígérőnek azonnal el fog adatni!

A község érdemekkel ékes birájának zsirral bőven táplált hajzattal bíró koponyájába nagy szeget ütött e kinyilatkoztatás.

Ime: itt a jó alkalom, terjedelmes legelőt szerezni be a község számára. De vajjon megkaphatná-e árverésen? Nem lehessen hinní, mert kóser Iezig, az urasági haszonbérő, régóta feni rá a fogát és mivel hogy pénze bőven vagyon, bizonyára jól a nyakukra licitálná; sőt megeshetnék, hogy el is kezelné tőlük. Tenni kell hát itt valamit, hahogy a szép terjedelmű rétet meg akarja a község szerezni.

Menten ki is adta a rendeletet a kisbirónak, hogy azonnal hívja össze az érdemes községi tanácsot, hogy a vélemény meghallgatódjék és a határozat kimondódjék.

veszélyeztetve középkori felfogásu emberek által; de gondoljunk arra, hogy a protestáns vallás a szeretet vallása, mely önmegtagadást követel tőlünk, azt hirdetvén, hogy még azokat is szeressük, a kik bennünket átkoznak.

Azok az eszmék, melyeket a protestántizmus eleitől fogva hirdett, közelebb állanak Szent István királyunk kereszténységéhez, mint azok, melyeket a néppárt hirdet. Ma sem kell nagy tudomány annak bebizonyítására, hogy a protestántizmus elvei áldásos átteremtő hatással voltak a világra s ebben magára a katolicizmusra is.

És megnyugtató hatással lehetnek a protestántizmusra a magasabb eszméktől vezérelt józan gondolkodású és alkotmányos érzelmű katolikus hazafiak önzetlensége, humanitása és hazaszeretete, melyek bizonyára érvényesülni fognak.

Zsilinszky Mihály államtitkár szavai a leghelyesebb egyházpolitikai elveket tartalmazza, melyek egyszersmind a magyar kormány felfogásának irányára is következtetést engednek. A protestánsoknak tehát nincsen okuk nyugtalankodni. És soha ne feledje el a magyar protestáns egyház, hogy az eszmék győzedelme tartósabb eredményeket idéz elő minden másféle külső győzelemnél.

A protestánsok feladata tehát Magyarországon jövőre nézve nem lehet más, mint az, amit az államtitkár jelzett, hogy egyházi életünk benső erőforrásait önmagukban s lelkes tevékenységben keressék, hogy igyekezzenek a haladókor

szelleméhez alkalmazkodni, hogy attól el ne maradjanak.

Dolgozni kell fáradhatatlanul és rendületlenül, s nem szabad összetett kézzel elmerengeni a multak dicsőségén.

Lehet, hogy az a támadás, melyet újabb ellenfelei a protestántizmus ellen indítottak, fel fogja rázni a tétlenségéből azokat is, kik a veszélyről mit sem sejtve, a kényelem párnáin hevernek, s kötelességük gyakorlásáról már-már megfeledkeztek. A protestántizmus akkor volt legnagyobb, mikor a legnagyobb veszélyben, legerősebb üldözésnek volt kitéve. A támadás bizonyára ösztönözni fogja a békében elpuhult lelkeket a munkáságra s a vallási közönyt fel fogja váltani a hitbuzgóság s a kötelesség teljesítésében kifejlődő nemes verseny.

És ha a protestántizmus hü marad elveihez, kulturharcz Magyarországon keletkezni nem fog, s ezáltal a protestántizmus nemzet- és alkotmányfentartó erejét ismét megmutatja s újabban oly szolgálatot tesz a hazának, melyre a teljesített kötelesség nyugodt öntudatával tekintethet.

Szell Kálmán miniszterelnök budapesti időzéséről többféle hír jelent meg a tegnapi lapokban. E hírekkel szemben maga a miniszterelnök, mikor ez iránt tegnap több képviselő kérdést intézett hozzá a szabadelvű pártkörben, ekkép nyilatkozott: „Eddig, júliusban és augusztusban, Rátóton időztem, de gyakran jöttem föl Budapestre, ezentul Budapesten fogok lakni és csak néha járok le Rátóra”. — A miniszterelnök különben ma még Budapesten marad.

Néhány óra mulva aztán össze is gyűlt az „ökörtérdü” kupaktanács bíró uram siralmas kinézésű házánál és minekutána kurtaszáru pipáikra rá gyujtának, bíró uram tőle telhető szóbőséggel adta elő a kupaktanács egybegyűjtésének fontos okát.

— Rólunk van szó és a részünkre kívánatos legelőrről! — magyarázta ki természetesen az ügyet. — A gróf ur megirta a téns espany urnak, hogy hát licitáltassa el. Hát mit szólnak kentek hozzá?

Ha bíró uram azt találta volna mondani: ilyünk egyet, komé! azonnal lett volna vállalkozó; de mert csak szólni kellett, hát az érdemes tanács tagjaiban nem igen találtatott szólásra hajlandó férfiu; lévén a mi népünknek áldott természete inkább guba alatt beszélni s akkor hányintetni meg valaminek a sorját, mikor már idejét multa.

Bíró uram látván, hogy a tanács nem akar tanácsolni, tovább folytatta mondkáját.

— Itt van a jó alkalmatosság, hogy a legelőt a község számára megszerezzük. De én úgy értvényezem a sort, hogy nekünk nem szabad bevárni a licitációt, mert akkor Kóser Iezig elüti a kezünkről, hanem hát deputációt kell küldeni a gróf urhoz és megkérni alázatosan, hogy a rétet becsületes díj fizetése mellett adja át a községnek.

— Deputációt? Hát hova? — böffent fel Kérges Tóth Estók.

— Hova? Hát Bécsbe a gróf ur kegyes színe elibe!

— Bé-é-écsbe? Táng csak nem bolondult meg valaki, hogy külső országba utazék egy rongyos rét miá! — képedt el Daru Nagy Miska.

— Rongyos rét? Hm! Beh nagyra van

a komé! — csufonkodta le Nagy Miskát a bíró. — Milliókat érne az a községnek, hallja! Osztan meg mit beszél itt a komé külső országról? Hájszen táng nincs a világ végén az a Bécs! Kapros Kis Miska csak a minapába került haza onnét, hát jól tudja benne a dörgést. Azt mondja, hogy még a császár ő felségét is látta, meg a lovát is, mikor a parádés kocsit itatta valami aranyvályuból.

Ez évrre Kérges Tóth Estók uram, a község legszűkebb vitéze elhallgatott s fejét lecsüggesztve bámulta a tapaszt bíró uram háza földjén.

Hosszas vitatkozás után végtére is az lett vége a kupaktanácsi végzésnek, hogy bíró uram kimondta a határozatot, melynek értelmében — ha az Ur akarandja és élünk — a következő csütörtöki szent napon két községi hűtös Kapros Kis Miska szives kalauzolása mellett felutazik deputációba a goróf urhoz s alázatosan meginstálják, hogy szüntesse be a licitációt és engedje át a rétet — méltányos ár mellett — a községnek.

De hát ki menjen? Kérges Tóth Estók uram előre kijelentette, hogy ő semmi körülmények között nem vállalkozik a küldöttségi megbízásra, mert hát a felesége gyerekágyat fekszik, meg egyik lováról is lehullott a patkó, azt is időbe kerül felvetetni.

Utoljára aztán hosszas „igy komé, ugy komé” magyarázat után elhatározták, hogy menjen fel Kutas Veres János bíró uram, meg Csombók Gyuri Mikó, aki szintén katonára volt hajdanában s még mindig emlékezik a katonai dinstreglamára.

A község minden egyes deputátusnak kegyesen kiutalványozott utazási költségül

Közegészségi miniszterium. Egyik fővárosi lapársunk ma azt írja, hogy Szell Kálmán miniszterelnök egy külön közegészségi miniszterium felállításának eszméjével foglalkozik s meg is bizta Müller Kálmán dr. miniszteri tanácsost a miniszterium tervezetének kidolgozásával. Mint értesültünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak. Szell Kálmán, mint belügyminiszter ugyan különös gondot fordít a közegészségügyre és erősen törekszik arra, hogy a belügyminiszterium közegészségi osztálya az ediginél sokkal hathatósabb tevékenységet fejtsen ki, de külön közegészségi miniszterium felállításáról ez idő szerint szó sincsen.

Az osztrák kavarodás.

Debreczen, szept. 7.

(o.) Poétáknak szabad abban a magasztos előjogban kéjelegni, hogy nyájas álomba merülve menekülnek a rideg valóságból, verőfénytől ittas szemüket elfordítják a földiektől, hogy örök ideálok ragyogásában fürödjének és szívüket érzéketlenné tegyék a jelennek kiméletlen parancsal ellen.

Ha figyelemmel kísérjük a tömegek üzelmeit odaát Ausztriában, könnyen elesá-bittathatunk arra a föltevésre, hogy azt az államot lakosainak többségében poéták lakják, — oly kevéssé törődnek odaát általában azzal, hogy mi történik a messze távolban és a közvetlen közelben a földi nyomoruság e siralomvölgyében. De ha jobban odané-zünk és figyelmesebben odahallgatunk, — ha látjuk, hogy ez ingadozó fejű pegázus-lovaglók mindegyike mint iparkodik a másikat a korlátnak nekilovagolni; ha halljuk, mint rontanak vérszomjas csatakiáltásokkal vad örületben egymásnak; midőn tapasztaljuk, mennyire kívánja mindegyik a másiknak a rögtöni bemarsolást a mennyek országába, de mennyire irigylit tőle a földi

negyven váltó forintot s a csütörtöki szent nap elérkeztevel a község apraja s nagyja kísérete mellett ültek atyánkfiai a gőzko-csira, hogy Bécsbe a goróf urhoz felutazanak.

Ámbátor Kapros Kis Miskának nem mindenik állítását lehetett késpénzzül venni, most mégis valót állított. mert járt bizony ő Bécsben. Igaz, hogy aranyvályut nem igen láthatott, de erre nem is volt szüksége az érdemes deputációnak. Annyi szent és való, hogy a császári város zig-zugos utait jól ismerte s beszélni is tudott valamennyire azon a nyelven, melyhez bíró uram és Csombók Gyuri Mikó épen ugy konyítottak, mint a hajdu a harangöntéshez.

Hosszas keresés, mászkálás után a grófi hajlékra szerencsésen reá is találtak, hanem a bejutás egy kissé meg volt ám nehezítve. Nem ugy volt itt, mint teszem azt, bíró uramnál is, hogy éjtél körül is bebotorkálhatott hozzá valaki.

Legelsőben is arra a szomorú tapasztalatra jutottak, hogy a nagy, szárnyas vas-kapu be van csukva orruk előtt. Kapros Kis Miska próbálta nyitogatni mindenféle módon; de végtére is be kellett látnia, hogy itt keveset használ a katonai tudomány.

Nagy sokára aztán előkerült valami német-náció s kezdte kérdezni az ő sajátos dialektusával, hogy mit akarnak az uraságok!

— A goróf urhol akarnánk biz mi bejutni! — felelt rá Kapros Kis Miska, már a miképen tudott nyekegni németül.

A hosszalábu német elinált s ugy egy jó fél óra mulva előkerült ismét. Csombók Gyuri Mikó már kezdett türelmetlenkedni s azon tünődött, hogy mit is teketóriázik

javakból a legcsekélyebb részt is; mint látja mindegyik csak önmagában az uralkodásra hivatott emberi tökéletességet, az egyenlő értékű versenytársában azonban mint meszkolja be az emberi méltóságot; ezeket tapasztalva, szétmállik az a jóakaró föltevés és helyébe lép a tudat, hogy odaát nem isteni téboly — minő a poétákat látogatja meg — tombolja ki magát dagadó ritmusokban, hanem csak az élet feladatait meg nem értő, az élet kötelességeit kiesinylő örütség tombol ott; hogy Ausztria lakossága, a mi a politikai tevékenységet illeti, három részből van állítva: orvosokból, betegápolókból és rossziadulatu bolondokból.

És ezzel az Ausztriával állapotunk mi meg a közös ügyek intézése czéljából oly formákban, melyeknek czélszerű működése mind a két részről teljes politikai beszámíthatóságot tételez fel. Ausztriában ez a beszámíthatóság már évek óta homályba borult, már évek óta fáradoznak azon, hogy valami hathatós gyógymódot gondoljanak ki. Persze a szerek választéka is korlátolt és a legerélyesebbekhez a folyton ismétlődő s fokozódó dühöngési rohamok ellen, az abszolutizmus kényszerzubonyához nem akarnak nyulni, mert nagyon is romboló eredménytől félnek. És sok joggal.

Most tehát arra készülnek, hogy a „Wartburg“-ot, melyben legtöbbször játszódnak le az eszelős fűzfapoéták dalkoháborui, lerombolják, a reichsrathot felosszassák és így a hivatásból és üzletből bolondokat a nyilvánosság fülétől eltávolítsák. Talán így könnyebben fel lehet rázni a tömeget abból a veszedelmes betegségből, melyben már-már egészen elveszítette minden érzékét gazdasági bukása iránt és hamarabb el lehet érni a képességet a próba letévéséhez a lelki gyógyulásra, mely abban nyilvánul, hogy a jövő reichsrath józan politikusokból lesz összeállítva.

ez a német? Hát talán rablóknak nézi őket?

— Várta piszli! — szólt a kapus. — Most nem lehet a gróf uralal beszélni, mert alszik!

— Alszik? Hájszen költse fel! — torporzékolt Csombók. — Hát én itt álljak az uton, mint valami bitófa?

Nem volt más választás, várni kellett. Két óra is bele telt, mire a kapusi minőségben leledző nyurga német előkerült s beboacsátotta a küldöttséget.

A gróf ur nagyon kegyesen fogadta őket, mosolyogva hallgatta bíró uram sajátos előadását, a melyből minden mást, csak épen a tényre vonatkozó dolgot nem lehetett kieszelni.

Mikor aztán vége lett a mondóknak, a gróf ur íróasztalához ült és hirtelenében megirt egy levelet.

— No, fogja bíró ur! Vigye haza ezt a tisztartómnak! Megirtam benne, hogy az árverés függesztessék fel és a rét ajándékol adassék át a községnek!

Hej, hogy derült öröme bíró uram mogorva arca mindjárt! Még a durva kiállítású Csombók sem fojthatott el egy alázatos jóleső köhögést.

Bizony azt sem tudták, miképen kerültek ki a gróf elől. Bíró uram még az utca közepén is bámulta a nagyértékű iratot s csak azután esusztatta mándlija zsebébe.

Felültek nagy vigan a vonatra ismét s utaztak hazafelé nagy boldogsággal. No, most szóljon Kérges Tóth Estók, hogy így meg úgy! Megmutatja most Kutas Veres János, hogy mit tud az ő bírói mivoltában.

(Vége köv.)

Ezek aztán végre elállanak attól, hogy a népnek, midőn szomjazik, nektárt vagy a nemzetileg és vallásilag titkos vér-bíróóság által elítéltek vérét, midőn éheznek a nemzetileg és vallásilag proskribáltak javait kínálják oda és tisztán fogják mérlegelni, hogy a pillanat követelményeinek eleget kell tenni, mert így lehet legbiztosabban előkészíteni a jövő jóllétét, gondoskodni az állam gyarapodó izmosodásáról és a jövő nemzedékek boldogulásáról is.

Nekünk a Széll miniszterium államférfiúi körütekintése által megadatott, hogy e gyógykísérlet eredményét is teljes nyugalomban várjuk be és Széll Kálmán az ő loyálisában és alkotmányos finomérzékűségében bizonynyal a legenyhébb árnyalattal sem gyakorolt nagyobb ingerenciát az osztrák elhatározásokra, mint a mennyivel a saját felelőssége érzetének tartozott; — felelőssége érzetének, mely első sorban azt a kötelességet rója reá, hogy Magyarországot az osztrák eszelőség örvényébe való belesodortatástól megóvja.

A gyógyeljárás körül tehát olyan tempót kell követni, hogy már az általános országgyűlési választások kezdete előtt Magyarországon lehetőleg tiszta helyzet teremtessek az 1867. évi XII. törvényezikkely fenntartása tárgyában.

A kínai háboru.

— Expresztudósítás. —

Budapest, szeptember 6.

A nemzetközi helyzet feszültsége enyhülni kezd. Az a jelszó, hogy a hatalmasságokat az egyetértés föntartásának az óhaj-tása vezeti, többnek bizonyul üres frázisná, a mit örömmel és megnyugvással konstata-lunk. Kölesönös engedékenység mutatkozik az egész vonalon, már pedig ez az egyedüli mód a megegyezésre a közös eljárás-ban. A Journal de St. Petersburg tegnapi cikkelye tanúságot tesz róla, hogy Orosz-ország nem ragaszkodik mereven az augusztus 25-iki jegyzék betűjéhez és az a hang, a melyen a német sajtó szól erről a pétervári nyilatkozatról, elárulja, hogy a berlini kormány szintén hajlandó a megalkuvásra. Ezek után valószínűleg Angolország sem fogja szétrobantani a koncertet. Mivel pedig a kínai császár kinevezte megbízottait a béketárgyalásra, immáron remélhető, hogy a keletázsiai problémának legalább ideiglenes rendezése ezentul békés uton fog haladni.

Az admirális Seymour tengernagy egészen részletes jelentését közli a Tien-Csinben és Tien-Csin körül május 30-ától június 27-ig történt eseményekről. A jelentés részleteket közöl a nemzetközi csapatoknak Peking felé való első előnyomulásáról, amely Seymour parancsnoksága alatt történt és kiterjeszkedik az egyes nemzetek közreműködésének ismertetésére. Seymour azt a reményét fejezi ki, hogy a közös eljárás hozzá fog járulni a nemzetközi szimpatiák megerősítéséhez.

A tengernagy levelet intézett az egyes csapattestek összes tisztjeihez és parancsnokaihoz, a melyben megköszönte hűséges közreműködésüket. Különösen kiemeli Usedon német kapitányt és azt mondja, hogy arra az esetre, ha ő elesnék, ezt a tisztat jelölte az expedíció vezéréül. Mikor Seymour hadsegéde Peicangnál megsebesült, megkérte Usedon grófot, hogy legyen vezérkari főnöke és ebben a fontos állásban Usedon, a ki maga is megsebesült kissé Langsangnál, rendkívül becses szolgálatokat tett neki.

Dicsérőleg emlékszik meg Seymour a többi tisztokról és a legénységről is, különösen azokról, a kik annak a veszedelemnek tették ki magukat, hogy a kínaiak fogságába esnek, ami azért veszedelmes dolog, mert a kínaiak lefejezik foglyaikat.

A jelentéshez másolatban mellékelve vannak Seymournak az idegen különítmények parancsnokaihoz intézett levelei, köztük Bendemann altengernagyhoz, Courrejolles tengernagyhoz, továbbá az olasz, osztrák-magyar, japán és orosz csapatok parancsnokaihoz intézett levelei.

Az orosz parancsnoknak irt levelében Seymour gratulál Mpirinszki ezredes bámulatos előkészületeihez és megjegyezte, hogy az ilyen események hozzájárulnak a civilizált nemzetek kölcsönös közeledéséhez.

Könnüvérűség.

Budapest, szept. 7.

„Schmidt István dr. zentai járásbíró meghalt. A szabadkai börtön levegője annyira aláasta egészségét, hogy mikor onnan kikerült, alig lehetett ráismerni.“

Egy ideig ő hirdette másnak, egyszer aztán neki hirdette ki más e lesújtó ítéletet.

Lehet-e borzasztóbb, mint elítélnék tudni azt az embert, a kit tudományos képzettsége, hivatalos állása arra képesített, hogy a bünt ítélettel torolja meg?

Mintha a világrend bomlanék meg s melegítő fény helyett sűrű ködöt lehelne az éltető nap!

Am a logika egymással szoros összefüggésben álló láncszeme nem ismer eltérést, nem ismer kiméletet és nem ismer szabályellenest.

A vétek: vétek! Aki elköveti, legyen az ítélethozatalra jogosított bár, ítélet alá kerül.

És ez az, a mi a törvény iránti tisztelt érzelmeit erősíti az állam minden rendű polgáraiban.

Schmidt István dr. is csak tettének méltó termését aratta le. Hozzányult a más pénzéhez. Sikkasztott. A sikkasztást nem tudta leplezni tovább. A hullámok összecaptak feje felett és a talán jobb sorsra érdemes ember elmerült a megbélyegzés undorító mocsarában.

Önként merül fel a kérdés: miért kellett ennek így lenni? Mi okozta azt, hogy egy hivataláért oly sokat tanuló, hosszú időn át várakozó férfi, a ki képzettsége folytán meg tudja ítélni elkövetendő rossztette súlyos következményét, behull a bün karjába, tönkreteszi magát, sárba tiporja becsületét s megbélyegzett névvel hull a saját kezével ázni segített sirba, mely felett soha sem lengedez a csendes nyugalom szellője?

Könnüvérűek vagyunk! Fogadjuk el ezt mentőokul! Szeretjük a má-t s úgy élünk, mintha a holnap nem is a miénk lenne már.

A könnüvérűség belezavarja keblére fogadott gyermekét az urhatnámság hóborjába. Rangot adat neki, de arról megfeledekzik, hogy a ranghoz módot is adjon. Ennek megszerzését rábizza az ő vagyonszomjas gyermekére, a ki aztán kézzel-lábbal, fufanggal és ravaszkodással igyekezik megszerezni a jó módot.

Ez a Schmidt István dr. tragédiája is.

Pérez forgott a kezén, a más pénze, melyhez ő jogot nem tarthatott. Neki nem telt apróbb kedvtelésekre, pedig hiszen az ő lelke is vágyott a szórakozások ezerféle neme után.

És miért ne tehetné? Csak akarni kell! Vaa pénz a kasszában elég! Az igaz,

hogya a más pénze, de ez bolond beszéd! Csak addig lesz az a másé, míg az ő zsebébe nem kerül!... Ejh, ostobaság itt szibaritáskodni!... Ki tudja meg, hogy ő a más pénzből mulat? Azután meg nem is akarja ő elsikkasztani. Visszateszi, mihelyt pénze kerül! Ki fog róla tudni valamit? Egyik tallér olyan, mint a másik!

Igy hevitette könnyen lobbanó vére a szórakozás után vágyó embert. Égette a büns gondolat a szívet, agyát, minden idegét. Harezott ellene, de elbukott a harezon, mint annyi sok más előtte, a kik mind azzal a tudattal sikkasztottak, hogy az elvett összeget visszateszik.

Ő is visszatette! Visszatette kétszer, háromszor, de egyszer aztán eljött a pillanat, mikor nem tudta pótolni a hiányt. Jött a büntetés angyala és dörgő szavával lesujtotta a vétkezőt.

Mert a logika kéréllhetetlen!

Talán néhány száz forinttal meg lehetett volna menteni a szerencsétlen dr.-t, de vajjon érdemes lett volna-e reá?

Nem! Megkóstolta a vétkezés édes italát és többé nem tudott volna ellentállani a kísértésnek.

A logika nem ismer eltéréseket!

Sajnálom Schmidt István dr.-t, de védeni nem tudom.

Sajnálom, mint gyarló embert, a ki felett sorsának kimondott végzése teljesedett be, de nem védem, mert bünt követett el és büne jogosan vonta maga után a büntetést.

Az igazságot nem lehet különböző rá-mába szorítani. Örök ez és lényegében egy, mint az, ki kezdetben kilehelte.

A magáról megfélemedezett járásbíró is ez igazság sujtotta le. A szabadkai börtön levegője meg részvétre indult iránta, hogy ne kelljen sokáig hurezolnia megbélyegzett földi sárházát.

A sir jó, szenderítő s mindent ki-egyenlítő.

Vajha az ő sirja megállásra intené a könnyüvértüket, kik nyargalva sietnek lefelé a sülyedés lejtőjén, nem törődve tisztességgel, becsülettel s a lesújtó igazsággal!

Szirén.

HIREK.

— **A főiskola tanévmegnyitása.** Mint minden tanévben, most is ünnepélyesen nyitják meg szeptember hó 11-én délelőtt 9 órakor a főiskola összes tanszakait. Kilenc óra előtt gyülekezés lesz a kistanásteremben s kilenc órakor ünnepélyes istenítisztelet a főiskola oratóriumában, hol Csiky Lajos főiskolai lelkész tart istenítiszteletet, mely után a kis tanásteremben a főiskolai hatóságok üdvözlése történik meg az akadémiai igazgató által. Ezután a diszteremben dr. Bartha Béla akadémiai igazgató tartja meg székfoglaló beszédét.

— **A választási fuvardijak.** Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, jóváhagyta a választási fuvardijakra vonatkozólag alkotott megyei szabályrendeleteket, melyek a mostani országgyűlési ciklus be-kezesésétől számítva három évig érvényesek. A választási fuvardijakra vonatkozó vármegyei szabályrendeleteket tudvalevőleg a kormány a mostani év elején visszautasította, mert több megye igen nagy összegben állapította meg a fuvardijakat. A módosított szabályrendeleteket június hó végéig kellett ismét fölterjeszteni. A belügyminiszteriumban a módosított és fölterjesztett szabályrendeleteket átvizsgálták s most a belügyminiszter

ezeket jóváhagyva visszaküldte a vármegyéknél.

— **Ellenőrzési szemle a honvédségnél.** A városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya a következő hirdetményt teszi közzé:

A m. kir. debreczeni 3. honvéd kiegészítő parancsnoksággal egyetértőleg megállapított terv szerint a honvéd ellenőrzési szemle városunkban folyó évi október hó 8., 9. és 10-én a Péterfia-utcai honvéd lakatnyában fog megtartatni.

A szemle kezdete a jelzett napokon reggel 8 órakor.

Miután az ellenőrzési szemlén megjelenni kötelesek honvédek behívása — az 1889. évi VI. törvényezikk (védtörvény utasítás III-ik rész 35-ik szakaszának 1-ső pontja) értelmében nem behívó jegyek, hanem nyilvános hirdetmények kifüggesztése által eszközöltetik: az ellenőrzési szemlére kötelezett minden, tartósan szabadságot és tartalékos honvéd, tekintet nélkül arra, hogy az illető Debreczenben illetékes-e, vagy pedig itten csak ideiglenesen tartózkodik — honvéd igazolványi könyvének elhozatala mellett — a fent megjelölt helyen és időben megjelenni tartozik.

Az 1897. évi szeptember 13-án kelt 46083/XI. és az 1898. évi december hó 5-én kelt 83986/XI. számú m. k. honvédelmi miniszteri rendeletek szerint az ellenőrzési szemléhez utazó nem tényleges állományú honvédek, ha magukat a honvéd igazolványi könyvvel a vasúti állomás-pénztárnál igazolják, a katonai díjszabásban megállapított menetdíj kedvezményben részesíttetnek, illetve katonai menetjeggyel utazhatnak.

Hogy pedig az ellenőrzési szemle által mindenki foglalatosságában a legrövidebb időig gátoltassék, a megjelenésre a következő sorrend állapítottatik meg, ugymint:

Az 1900. évi október hó 8-án a debreczeni illetőségű honvédek.

Az 1900. évi október hó 9. és 10-én az idegen illetőségű azon honvédek, kik városunkban vagy annak határterületén tartózkodnak.

Megjegyeztetik, hogy a szemléköteles huszárok, valamint a póttartalékosok az illető sorozási évfolyambeli gyalog honvédekkel együtt jelennek meg szemlére.

A ellenőrzési szemlén nem tartoznak megjelenni azok, kik az 1900-ik évben tényleges szolgálatban állottak, — továbbá a folyó évben katonai kiképzetésben részesültek vagy fegyvergyakorlatban részt vettek.

Az utószemle a fent kijelölt helyen folyó évi november hó 13-ik napján tartatik meg. Kezdeté reggel 8 órakor.

A kik az utószemlén jelennek meg s a főszemléről történt elmaradásukat kellőleg nem igazolják, valamint azok is, kik a pótszemléről elegendő ok nélkül elmaradnak, katonai fegyelmi büntetés alá fognak vonatni.

— **Műtárlat Debreczenben.** A *Pesti Hirlap* tegnapi számában a következő közlemény jelent meg: „Említettük már, hogy még ez év őszén Debreczenben is műkiállítás akarunk rendezni, hogy ez a nagy magyar város is közelebből megismerhesse művészetünk mai színvonalát. Mint értesülünk, a műtárlat sikere érdekében K o n e z Ágoston debreczeni lapszerkesztő legközelebb gyűlést hív össze, melyen a műtárlat rendezésének módzatait beszéljük meg. A tárlatot a Bikaszálló disztermében helyeznénk el.“

*

Lapunk főszerkesztője ezennel kijelenti, hogy egyáltalában nem foglalkozik a *műtárlat rendezésével*, már csak azért sem, mert a festőművészet terén teljesen *laikus* egyrészt, másrészt pedig nem tartja magát *hivatottnak* ily nagyszabású mozgalom megindítására. Ha azonban az arra hivatottak ez ügyben a kezdeményező lépést megteszik, szívesen és örömmel vesz részt a munkában.

— **Uj lap.** A magyarországi ev. ref. theologiai akadémia ifjusága május hóban Debreczenben tartott kongresszusán elhatározta, hogy folyó évi szeptember hótól kezdve egy új lapot indít meg, mely a magyarországi öt ev. ref. theologiai ifjuságnak hivatalos lapja lesz. E végből a debreczeni Hitanszaki Onképző Társulat kiadásában eddig megjelent, 30 éves multu *K ö z l ö n y t* országos theologus ifjusági lappá emelte. Az új lap, mely az egyes theologik között erős összetartó kapocs s az ifjuság szellemi munkásságának emelője lesz, szeptemberben jelenik meg Debreczenben. Minden egyes theologia munkatársat jelöl ki saját kebeléből és szerkesztő a kongresszus megbízásából Nánássy Lajos lesz. A Közlöny havonként kétszer jelenik meg ivnyi terjedelemben. Az új lap theologiai, ifjusági életet érdeklő és egyháztársadalmi cikkeket fog tartalmazni, de nem zárkózik el a szépirodalmi termékek elől sem. Előfizetés egy évre 6 korona, fél-évre 3 korona. Addig is, míg a f. hóban az első szám megjelenik, felhívjuk e lapra olvasóink figyelmét.

— **Honvédeink a nagygyakorlaton.**

A szentmárton-kátai pihenő nap után Nagykátának vették utjokat derék honvédeink, a hol is egy éjjeli harezban a nagyváradi 4-ik honvéd ezreddel, mint ellenséggel állottak szemközt. Majd ezekkel dandárba egyesülve, Szentmárton-Kátán keresztül Süly felé vették utjokat. A vasárnapot Uriiban töltötték s előbb hadosztályban (4 ezred), most pedig 4 közös ezreddel együtt hadtestben folyik a harezgyakorlat. Beteg s meneteképtelen aránylag kevés van, a mi az erre felé uralgó hűvös időnek köszönhető. Szerencsétlenség is történt, amennyiben egy meneteképtelen harezos a szekérről bukott le s agyarázkódást szenvedett, míg egy másik ma holtan bukott ki a sorból, de az egyik sem a mi ezredünkből való. Lefuvás Vecsés és Maglód között pénteken délelőtt lesz s még aznap délután 5 órakor Maglódon vonatra szállnak. Debreczenbe szombaton 6 és 8 óra között érkeznek.

— **Sertésszállítási tilalom.** Az osztrák belügyminiszter 32043. sz. a. kelt megkeresése folytán a nagyméltóságú m. királyi földművelésügyi miniszterium által a tanáshoz intézett távirati rendelés értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy egy fölmerült sertésvészesség alkalmából Debreczenből a sertéseknek Bécsbe és Ausztria területére való szállítása továbbintézkedésig eltiltatott. Felvilágosításul megjegyeztetik, hogy mint eddig, ugy ezentul is Ausztriába a sertésszállítás csakis engedélyiyel eszközölhető. Debreczen, 1900 szept. hó 6. Mezőrendőrkapitányság.

— **Az Emkegyujtók jövedelme.** Egy esinos grafikai táblázatot kaptunk; rikitó vörösnél ábrázolja az Emke-gyujtók fogyasztásának emelkedését hónapról-hónapra. Derék munkát végzett ez a kis gyujtó, kiszorította a sok külföldi gyujtót és az Emke szép és hazafias célaira 5160/35 koronát jövedelmezett. Ha meggondoljuk, hogy a jövedelem a közjó számára tulajdonképen senkinek sem került áldozatba és avval szaporítható, hogy mindenki az ő krajezáráért *magyar* gyujtót követel *osztrák* helyett, akkor bámulunk kell, hogy még mindig annyian csupa közönyből a mindenféle osztrák gyujtót fogyasztják.

— **Petőfi Sándor és Mészáros Lázár.** Azt a kinos jelenetet, a mely Mészáros hadügyminiszter s a nagy költő között lefolyt s melyet utóbbi „Egy tábornokhoz“ című költeményében örökített meg, a nemrégiben elhunyt Gelich tábornok, ki az esetnél jelen volt, következőleg beszélte el baráti körben: Vetter és Mészáros feszes szolgálati fellépése némelykor furesa jeleneteket idézett elő. Ilyen volt például az az eset is, a mi Mészáros Lázár és Petőfi között játszódott le. Egy alkalommal Petőfi szolgálati ügyben

megjelent a hadügyminiszteriumban. Mondhatom őszintén, hogy Petőfi külseje éppen nem volt „szolgálati” kinézésű. Nyaka egészen meztelen volt és széles inggallér takarta atilláját. Fővege csákó helyett, világos-szürke pörge kalap volt, melyen vörös toll lengett. Elszörnnyüködtünk mindannyian. Mily botrányos kinézése volt Petőfi őrnagynak a mi szigorú katonai szemünkben! Egy tiszt nyakravaló nélkül; és csákó helyett vörös tollas pörge kalap. Belépéskor legelőbb is réám bukkant s hideg, nyers hangján bemutatatta magát. En remülten mondtam neki:

— Ez öltözetben nem jelenhetsz meg Mészáros előtt!

— Miért? — kérde ő.

— Mert nem vagy szabályszerűen öltözködve.

— Mit sem tesz, — mondá ő szatirikus mosolylyal, — nem fogok másként öltözködni.

— Akkor el lehetsz rá készülve, hogy keményen megdorgál az öreg, — mondtuk neki többen.

— Nem törődöm vele, — mondá Petőfi kissé nyersen, — csak jelents be.

A mint Petőfi Mészároséhoz belépett, ez rögtön ráfordult, még pedig oly hangon, hogy minden szavát jól ki lehetett a szomszéd szobába hallani. A következménye a dolognak az lón, hogy másnap Petőfi egy költeményében mindnyájunkat osztrák sárga-fekete embereknek festett le. — Ebben a költeményben írja azt is, hogy az ellenséget nem nyakravalóval, hanem karddal szokás megverni. De ezenfelül Petőfi fünek-fának elbeszélte az esetet. Mészáros katonai szigorral akart Petőfivel szemben elbánni. Mi azonban figyelmeztettük, — hogy forradalom lévén, ilyenkor a — költővel szemben nem szabad oly szigoruan fogni a dolgot. Mészáros tehát beszüntette ellene a katonai eljárást s csak azzal akarta megbüntetni, hogy Petőfi honvédőrnagyi nyilatkozatát kinyomatta a hivatalos közlönyben.

— **Az Angol Királynő** ujonnan, fényesen berendezett kávéháza és éttermében ma este a Rácz Károly és fia zenekara a Rácz Károly személyes vezetése mellett zeneestélyt tart.

— **A sebes hajtás.** A bérkocsisok egy-némelyike nem ügyel arra, hogy lassan hajtson. A főutcán, különösen utczakanyarulatoknál oly sebesen hajt, hogy a legnagyobb óvatosságra van szükségük a járókelőknek. Tegnap is a Hunyady-utczában egyik bérkocsis oly gyorsan hajtott, hogy Müller Sándor szállító, kinek utja éppen arra vitt, nem térhetett ki a kocsitól s a lovak elütötték. Szerencsére Müller nem került a kerekek alá, így sérülést nem szenvedett. A vigyázatlan bérkocsist a rendőrség érzékenyen megbüntette.

— **Táncvizsgálatom.** A hajdu-nánási iparos olvasókör folyó évi szeptember hó 9-én könyvtára javára saját helyiségében zártkörű táncvizsgálatot rendez, melyre a belépő díj: személyenként 1 korona. Italkról mérsékelt áron gondoskodva lesz. Kezdeté este hét órákor.

— **Halálos szerencsétlenség hadgyakorlatokon.** Borzasztó szerencsétlenség történt e hó 4-én Podgoracz közelében tartott katonai gyakorlaton, hol ez idő szerint a 78. és 79. gyalogezredek vannak összpontosítva. A két ezred tegnapelőtt harcászati gyakorlatot tartott. A legerősebb tüzelés közben a 78. gyalogezrednél hirtelen beszüntették a tüzelést és lefuvattak. Az ellenfél nem tudta a dolgot mire vélni, szintén beszüntette a tüzelést. Ekkor az ezred segéd-tisztje vágatva jött a 79. gyalogezred parancsnokához s jelentette, hogy az ezredből élestölténnyel lőttek s a golyó Jarzsovily Dusán szakaszvezetőt mellén, Csipily Joezó közlegényt pedig homlokán találta. Mind a kettő meghalt. Az ezred parancsnoka azonnal elrendelte a fegyverek megvizsgálását. A vizsgálat alkalmával a 8. század második szakaszában Crvikily Milán, Bozsily Dusán és Maticz György közlegények zsebeiben

találtak élestöltényeket. A fegyverek átvizsgálása nem vezetett pozitív eredményre, mert az élestöltés után vaktöltéssel is tettek pár lövést. Valószínű azonban, hogy az említett három közlegény követte el a gyilkos merényletet. A három embert a gyakorlótérről szuronyos katonák kísérték be Podgoraczra, hol a hadbíró megérkezéséig szigorú felügyelet alatt tartják őket. A szerencsétlenül járt katonák eszközök voltak, s szüleiket táviratilag értesítették az esetről.

A stájer határon folyó hadgyakorlatokon ma több halálos szerencsétlenség történt. Mint tudósítónk Gráczból távira tozza, két katonát kígyó mart meg s a boldogtalankon nem használt az orvosi segítség. Még mielőtt elszállíthatták volna őket, meghaltak. A tüzéség gyakorlata közben pedig egy ágyugolyó elszakította egy közlegénynek a karját, akit aztán haldokolva vittek a kórházba.

— **Betörő suhancz.** Szabó András 17 éves suhancznak egy kis pénzmagra lett volna szüksége, hogy tehát ez óhaját valósulttá tegye, furcsa módot eszelt ki. Tudta, hogy Szekeres István eserei lakosnak pénze van, betört hát hozzá, s husz korona készpénzt és több ruhafélét ellopott. A fiut a rendőrség kézrekerítette, s most majd az ügyészség is beleszól a dolgába.

— **Elpusztult termés.** Tóth Imre hajdu-dorogi lakos tanyáján tegnap eséplés közben tűz ütött ki és a még eséplelten élettel mind elhamvasztotta. A gépet megmentették, de mintegy 400 kereszt buza és 250 kereszt rozs a lángok martaléka lett. A kár igen nagy, mert biztosítva semmi sem volt.

— **Körözött okirathamisító.** Kiss Károly legutóbb Derecskén lakott s ez év elején egy kis bajba jutott némi okirathamisítás miatt. E kis inozidens arra bírta Kiss Károlyt, hogy lakását szülőföldjére, Mikepérsre tegye át. — Amennyiben azonban a jogszolgáltatás karja elér Mikepérsig, Kiss Károly Mikepérsről is eltávozott. Hogy hova, — azt ő nem mondta meg senkinek. S ez az oka, hogy ma a rendőri lapban közözik Kiss Károlyt.

— **Kerékpáregyleti tagok figyelmébe.** A Polgári Kerékpáros egyesület vasárnapi versenyén tekintettel arra, hogy az egyleti jelvényeket illetéktelen egyének is hordják, csakis azon egyesületi tagok vehetik igénybe a szabadbelépést — kik névre szóló jegyüket egyletük titkárnál kiváltják és a bejárásnál átadják. Jelvény alapján senki sem bocsátatik be.

— **Életunt leány.** Egymást érik az öngyilkosságok városunkban. Alig van nap, hogy egy-egy fiatal élet eldobásáról ne kelljen emlékeznünk. Leginkább szomorodott szívű eselédleányok dobják el könnyen megutált életüket. de ez a ragály általában el van terjedve minden téren. Most P r o d i n g e r Mari szánta el magát a halálra. Valahonnan Bajorországból került ide a 24 éves eselédleány, de irtózott a dologtól s beteg szinlelve, hol egyik, hol másik kórházba vétette fel magát. Hogy aztán innen is ki-kopott, ismét eselédnek állott be. De nem igen lehetett megelégedve helyzetével, mert tegnap este gyufaladatot ivott. Tettét hamar észrevették és a kórházban, hova kiszállították, gyorsan alkalmazott orvosi segélyben részesült.

— **Az önkéntességi jog megszorítása.** A közös hadügyminiszter a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg az egy évi önkéntességi jogosultság elnyerését megszorította. A hadköteleseknek, a kik sorhadkötelezettségük első évének márczius 1-ső napján, valamely nyolcz osztályu belföldi nyilvános vagy nyilvánossági joggal felruházott középiskola utolsó évfolyamába tartoztak és azt legkésőbb ugyanazon év október 1-jéig sikeresen elvégezték, az egy évi önkéntességi jogot a véderőelírás I. rész 70. §-ának 11. pontja értelmében az illetékes hadkiegészítő kerület parancsnoksága engedélyezte. Ezután a had-

kiegészítő parancsnokság az egy éves önkéntességi jogot csakis úgy engedélyezheti, ha a jelölt az előbb említett középiskola utolsó évfolyamát ugyanazon év július 1-ig elvégzi. Későbbi terminust csakis a legfelsőbb fórum adhatja meg az egy éves önkéntes jelöltnek.

— **Vádak egy jegyző ellen.** A sátoraljaújhegyi törvényszék a minap hozott végzésével Illésházy Ede zemplénmegyei mádi jegyzőt személyes szabadság ellen elkövetett vétség és hivatali hatalommal való visszaélés miatt vád alá helyezte. A jegyző két évvel ezelőtt elfogatta a falunak néhány rakoncátlanoktól legényét és az ezekkel való elbánásnak módja vonta maga után vád alá helyezését. Azt mondja e végzés megokolása, hogy a nyomozat folyamán kihallgatott tanúk vallomásaival bizonyítható az a körülmény, hogy Illésházy 1898. évi október 12-én Csorba János, Illés József, Stefan József, Juhász István és Orosz István mádi lakosokat maga elé rendelte s kezüket összekötöztette, ütlegelte s azután kezüket feloldva, a község fogházába esukatta őket, hol két nap és éjjel, első nap éten, szomjan fogva voltak.

— **Az általánosan közkedvelté vált EMKE kávéházban ma este a Magyar Testvérek teljes zenekara működik.**

— **Az izr. hitközségi tagok figyelmébe.** Értesítettnek a t. tagok, hogy a Deák Ferencz-utczai izr. templomban az istentisztelet további rendelkezésig a következő időben fog tartatni: Köznapokon reggel 6 órákor, este 6 órákor. Szombat és ünnepnapokon d. e. 9 órákor, d. u. fél 5 órákor. Péntek és ünnepnapokat megelőző este 6 órákor.

— **Nóuszó a Manche csatornában.** Londonból írják, hogy egy vállalkozó szellemű bécsi nő: Isacescu Valpurga asszony, tegnap rendkívül merész feladattal akart megbirkózni; elhatározta, hogy átszazza a La-Manche csatornát. A román származásu harminczöt éves uriaszony, ki széles körben ismeretes bátorságáról és kintartásáról, most olyan dologra vállalkozott, ami eddig csak egy embernek sikerült, a híres Webb kapitánynak, aki huszonhárom óra alatt uszta át a csatornát. Isacescu asszony tegnap indult el Calaisból. Veszedelmes utjában egy gőzös kísértte. Este tíz órára kellett volna az angol partra érkeznie, de ott jó sokáig hiába várták. A nyugati áramlat rossz irányba terelte, úgy hogy a kíséreltetől kénytelen volt lemondani, miután huszonnégy mértföldnyi utat tett meg uszva a csatornában. Isacescu asszonyt, a ki teljesen kimerült, a kísérő gőzös Calaisba vitte, ahonnan Párisba utazik. A vakmerő asszony a jövő héten meg akarja ismételni a kíséreltet.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papirkereskedésben kaphatók.

Komjáthy püspöksége.

— A megtévesztett küldöttség. —

Debreczen, szeptember 7.

A mi derék színigazgatónkkal esett meg ez a mulatságos história Sztatinán, Pável Mihály nagyváradi gör. katolikus püspök sósfürdőjén.

Komjáthy M.-Szigetről két szénzszzel kirándult Sztatinára. Valami vizitre készültek, minek okáért talpig fekete ruhát öltöttek magukra. Mikor megérkeztek, a fürdőben már ott tanyázott egy román falu deputációja, a mely Pável püspöktől valami segélyt akart kérni a község épülő temploma számára.

Komjáthyék elvégezték a vizitet, s kényelmesen járkáltak fel s alá a fürdő főútján. Az oláh deputáció tagjai pedig

alázatosan megsüvegelte a három urat, s rettenetesen megbámulták bajszatlan voltukat.

A csodálkozást aztán furfangosan felhasználta egy jóvérű máramarosmegyei szolgabíró. Magához intette a deputáció vezérét, s megkérdezte mit akarnak.

— Hát domnule, mi a Pável püspököt keressük.

— Az most nincs Szlatinán. Hanem itt van helyette egy másik püspök, egy még gazdagabb katolikus püspök Nagy-Váradról.

— Hol van, — kérdezte a küldöttség szószólója.

Ott van ni az a kövér ur. Ott sétál két más bajsz nélküli ural.

— Aztán tud a románul?

— Hogyne tudna. Eredjetelek csak hozzá.

Több sem kellett a deputátusnak. Felriasztotta társait s pár pillanat múlva vagy negyven szürös atyafi fogta körül Komjáthyt. A vezér belekezdett egy kacskaringós oláh dikezióba. A direktor csak hallgatta, hallgatta, de egy szót sem értett belőle.

Mikor a dikezió végére volt, az oláhok egymásután járultak a püspök ur elé s nyomott a kezére mindegyik olyan csattanós csókot Komjáthy Jánosnak, hogy visszhangzottak a máramarosi bérecek.

Az igazgató kísérei meghatva nézték a jelenetet, amelyből azonban nem sokat értettek. A helyzet azonban kezdett kétségbeesítő lenni. Mert az atyafiak nem elégedtek meg azzal, hogy Komjáthy kifejezte megelégedését a tisztelgés felett, hanem követtek lépten-nyomon. Végre is a főigazgató világosította fel őket, hogy hisz nem püspök az az ur, hanem színész.

A deputáció tagjai hűlemedve hallgatták a felvilágosítást s egyikük mérgesen fakadt ki a saját anyanyelvén:

— Osztán mi meg kezét esóskoltunk neki. . . No, kényes is lehet most már az a direktor!

Komjáthy azóta is jóízűen mulat az ő pillanatnyi időre terjedt püspökségén.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A király látogatása.

Bécs, szept. 7. A király megérkezte a Gutenberg-kiállítást.

Vilmos császár a czárnál.

London, szept. 7. A Daily News odesz-szai levelezője azt a valószínűtlenül hangzó hirt közli lapjával, hogy Vilmos császár Miklós czárt a lengyelországi Pala-kastélyban meg fogja látogatni.

Hegedüs miniszter Párisban.

Bécs, szept. 7. Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter Párisba utazott.

A délafrikai háború.

London, szeptember 7. Az összes jelek arra mutatnak, hogy Roberts már a legközelebbi időben visszatér Angliába. Előre küldött hűs lovai már Fokvárosba érkeztek. Roberts távozása után Buller veszi át a fővezérlést. Más jelek is vannak, melyek szintén azt mutatják, hogy Roberts a háborút már befejezettnek tekinti. Az Oranje-

gyarmatban. a volt szabad államban átlomázó önkéntes hadtest egy része Fokvárosba indult, hogy onnan Angliába hajózzék.

Metropolitai konzisztórium.

Nagy-Szeben, szept. 7. A metropolitai konzisztórium tegnap befejeződött. Elhatározták, hogy még három püspöki széket állítanak föl.

Az elnökválasztás előjelei.

Newyork, szept. 7. A nemzeti pártnak hatvanhat képviselője gyűlést tartott, melyben állást foglaltak Mac Kinley és Bryan elnökjelöltsége ellen s Caffery szenátort kiáltották ki a nemzeti párt jelöltjéül.

Takács Zoltán czinkostársai.

Budapest, szept. 7. A pénzhamisítás miatt elfogott Takács Zoltán dr. büntársai közül Csapó Józsefet és nejét, valamint Oranetz János állítólagos máramarosszigeti földbirtokost még tegnap, Takácscsal egyidejűleg letartóztatták. A banda mezőturi tagjai: Bálint Ferencz, Bálint József és anyjuk fedezet mellett ma érkeztek meg Toloneczkocsin. Ezeket is beszállították az ügyészség börtönébe. Takács Zoltánné, Weisz Sándort nevezte meg védőjéül.

A kínai háború.

— Legújabb táviratok. —

London, szept. 7. A Times szerint a kínai békebizottság összeállítása újabb bizonyítéka a császárné ellenséges érzületének. Olyanokat nevezett ki, kik egyenesen a követéségek ostromától mentek a békéről tárgyalni.

Berlin, szept. 7. Detroitból jelentik, hogy báró Ketteler felesége Jokahámából ezt a táviratot küldte atyjának, Laggardnak, a Michigan-Central-Railways társaság vezérigazgatójának: *Jójj azonnal értem Jokahámába.* Minthogy Laggard nagyon el van foglalva, a fiát küldötte el, a ki éppen most házasodott s nászútazását Jokahámába fogja megtenni.

Diákfurfang.

Szélhámosok figyelmébe ajánlja:

Vidám diák.

Mondjuk, hogy Budapesten történt, hiszen országunk szívében annyi sok mindennemű eset megtörténik, hogy egygyel több, vagy kevesebb nem igen jó szamitásba.

Világos szép holdas estén egyik mellékutcabeli kávéház füsttel boldogított termében két diák ül egyik kerekasztalnál, csendesen szüresölve a teketekavénak keresztelt czióriát.

Még sokan vannak a kávéházban s a zaj erős tónusból emelkedik. Gyorslábu pinczerek egymást taszigálva hordják szét a párolgó eszézeket.

A két diák hallgatagon néz farkasszemtel egymással s alig hallható hangon tárgyalják a napi eseményeket.

Később oszladoznak a vendégek, alig marad ott még néhány. Azok is beleburkolóznak a lapokba s török fejüket a magas politikával.

Ekkor hirtelen megszólal egyik diák:

— Mondom, hogy nem adom! . . .

— De nem ér többet! Hiszen talán pontosan sem jár!

— Ez! Ez ne járna pontosan? — jön dühbe

a másik s hirtelen kiránt zsebéből egy aranyórát. Nézd körül ezt az órát és azután beszélj!

A másik ott forgatja kezében egyideig s nagysokára kimondja a végérvényes ítéletet:

— Nem éri! Mondom, hogy nem éri! Harmincz forint nagy pénz ám!

A kávé épen ott megy el s a leócsárolt óráju fiatal ember oda inti.

— Nézze kávé ur ezt az órát! A barátom azt állítja, hogy nem ér harminczöt forintot.

A kávé mosolyogva nézi körül az órát s végtére kijelenti, hogy ő a maga szempontjából hetven forintra becsüli.

Ismét csend ül a kis asztalkára, mely mellett a két diák tanakodik.

Majd fizetőpinczér után kiáltanak. Egyik kifizeti a kávé, mialatt a másik rémülten kapkod ide, oda.

— Mi bajod? — kérdezi a barátja.

Sápadozva feleli a kérdett:

— Az óráam . . . a drága óráam?

— Micsoda?

— Eltűnt, ellopták a zsebemből!

— No, ennek meg kell lenni. Épen most ment itt ki egy vendég, aki közel járt hozzád. Megyek és elosipem!

El is nyargal hirtelenül, míg az ott maradt atyafi éktelen lármát csinál a kávéházban.

— Ez már mégis disznóság! Ki látott már ilyen kávéházat, ahol megrabolják az embert? No, majd lesz rá gondom, hogy vendégek járjanak ide!

A nagy esetepaté idegessé teszi a kávést s hogy hallgatásra bírja a dühöngő fiatal embert, odadobja neki a hetven forintot, mint a mennyire ő értékelte az órát és sajnálatát fejezi ki a történetek felett.

Az ifju meghunyászkodik s elhagyja a kávéházat.

Künn barátja várja az aranyórával kezében.

— Sikerült? — kérdi.

— Igen! Itt a pénz!

— No, hát menjünk egy másik kávéházba!

Szélhámos urak! Itt a jó példa! Tanulj! soha sem késő!

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, szeptember 7.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza	uj. veres minőség	77 . . .	6.65 — 6.80
"	"	78 . . .	6.80 — 6.95
"	"	79 . . .	6.90 — 7.05
"	"	80 . . .	7. — 7.15
"	sárga	78 . . .	6.65 — 6.80
"	"	79 . . .	6.80 — 6.85
"	"	80 . . .	6.85 — 6.95

Meddig él a madár.

A természettudósok régen bajlódnak már a madarak életkorának megállapításával, de teljesen megbízható átlagos adatokat mindeddig csak néhány szárnyas állatról sikerült összehozni.

Gurney J. H. angol ornitológus szintén foglalkozik évek óta az adatgyűjtéssel és rájött arra, hogy a régiek közül igen sok hamis.

A papagály például, amelyről Humboldt még azt hitte, hogy 120 évig él, Gurney szerint nagyon ritkán éri el a 80 esztendőt, sőt átlagosan csak 40—50 életév jut rájuk.

A ludról kétszáz évvel ezelőtt jegyezték föl, hogy olyik példány egy évszázadnál öregebb korában pusztul el.

Amsterdamban 1575-ben megdöglött egy hattyu, amelynek nyakszalagján 1473. évszám volt felírva. A hollóról pláne azt tartja a nép, hogy kétszáz évig is él. — Mindaz azonban csak misztifikáció. Gurney a föltétlen hiteles följegyzésekből kiderítette, hogy például a holló átlag hatvankilenc évig él.

Egy uriembernek a tulajdonában van egy hatvannyolcz esztendő uhu, mely ötvennégy éves életpárjával már 1864. óta él a legderültebb családi viszonyban és ezen idő alatt kilenczvenhárom kicsi bagolyt neveltek föl.

A ragadozó madarak közül a leghosszabb életű a királlyas, ötvenhat esztendővel. Brehm azonban oly kőszáli sast is említ a schönbrunni császári állatkertben, mely nyolczvan évig élt, sőt 1824-ben ugyanott egy keselyű döglött meg 118 éves korában.

A nagyobbfajta vízi madarak közül a gólya, az albatrosz, a pelikán egyaránt negyven évig él. Hasonlóképen a daru is. A galamb, kakas, pulyka, egyáltalában a legtöbb baromfi életkora harmincz év körül jár.

Az énekes madárkák már csak huszonöt esztendőig tudnak fölmenni, sőt a megfigyelt kanárik közt nem akadt még egyetlenegy sem, amely a husz évet túlhaladta volna.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **A kínai csók.** Mégis csak furcsa nép ez a kínai. Csak lapos kanállal s fapálcákkal esznek, képesek a madárfészeket és a haluszonyokat megemészteni s az igazi húst még hirtől sem ismerik. És ami fő, a csókot megvetik, megátkozzák. Még azt is mondják, hogy utálatos és nevetséges csókolódzni. Megfoghatatlan, hogy mi jót talál ebben az európai ember. Önük elegendő, ha a csókolódzók a kezüket a mellükig emelik, azután eltakarják arcukat és pár barátságos szót váltanak. Ez náluk a legnagyobb szerelem kifejezése. A kínai doktorok ugyanis kisütötték, hogy az európai csók veszedelmes az egészségre, mert előmozdítja a bacillusok terjedését.

* **Madarak repülése.** Leggyorsabban repül a madarak közt a szirti fecske, mely egy óra alatt 130 kilométer utat tesz meg. Utána következnek a fecskék, óránként 125 kilométerrel, csak azután a postagalamb átlag 72 kilométerrel óránként. A varjak óránként 40 kilométert, a kékbegy óránként 68 kilométert tesz meg. Egy amerikai lilefajta (Charadrius virginicus) egy 1200 kilométernyi hosszú utat Labradortól — Észak-Braziliáig egy huzamban tizenöt óra alatt teszi meg, ami 80 kilométernyi utnak felel meg óránként. A ragadozó, moesári és vízi szárnyasok repülése általában gyorsabb és kitartóbb, mint a tyúk- és verébféléké; így a sasok, az albatros, vihar-madár: roppant utat tudnak megtenni, anélkül, hogy utközben megpihennének. Általában a legtöbb madár a legrövidebb irányban és egy huzamban szereti utját megtenni.

* **Az elövigyázó halász.** Mint New-Yorkból írják, egy angol arisztokratának, Manchester nemes herczegének ismét egy pompás aranyhal akadt a horgára: a cincinattibeli vasutkirály leánya, Miss Helena Zimmermann. A herczeg Angliában ismerte meg a miss-t midőn értesült, hogy várandósága 10 millió dollárt fog kitenni, rendkívül bájosnak és kedvesnek találta az amerikai ladyt és érezte, hogy csak bírásával oltható tüzvágy lángol utána. Athajókázott tehát „Helenára“ keresztelt s hitelezőtől eme újabb szerelmének boldog eredményében előlegezett jachtján Amerikába, a hol miss Zimmermann, a ki szintén megszerette a 11 águ koronás szívet, rávette atyját, hogy Manchester herczegét cincinattibeli palotájukba hosszabb tartózkodásra hívja meg. Manchester herczege azonnal külön luxus-vonatra ült; utirány Cincinatti, Nem mulasztotta el azonban, hogy távirati uton biztos információt kérjen a legnagyobb tudakozó-irodaktól — a miss tényleges vagyoni állapotát illetőleg. Feleuton érte utól Manchester herczegét az egybehangzó sürgöny-válasz: a miss apjának van 20 milliója és vannak a missen kívül még 10 gyermekei. Manchester herczege erre bement a kontrát, a mozdony elülről hátra került: utirány vissza New-

Yorkba. Nagy az eset! A miss különben kijelentette, hogy eszeágában sem volt Manchester-herczegnővé lenni.

RÖPPENTYÜK.

* **Helyes számítás.** Egy kötekedő uracs egy híres matematikust bosszantani akarván, kérde tőle, hogy mennyi 2-szer 6?

— Ha ön saját magát az eredményhez hátul hozzá teszi, — feleli emez — ugy 120.

* **Az volna jó!** Segéd: Főnök ur, én azt nem tűröm, hogy ön velem gorombáskodjék!

Bankár: Ugy, hát ugyan mit gondol barátom? Talán azért fizetem önt, hogy szerelmi vallomásokat tegyek önnek?

* **Az orvosi tudományból.** Tanár (a növendékhez): Beszéljen ön nekem a lép működéséről!

Növendék: Kérem szépen én ezt tudtam, de egészen elfelejttem.

Tanár: Szerencsétlen! ön volt az egyetlen ember a világon, a ki ezt tudta s épen önnek kellett elfelejteni!!

* **Uj mód.** Háziasszony: No Kati, hát itt volt az uj szakácsné bemutatkozni; mit gondol, be fog-e lépni szolgálatunkba?

Szobalány: Azt hiszem, hogy igen nagyon jól berekomendáltam neki naicscságát.

* **Az elégedetlen utazó.** — Ime itt a vise-grádi várrom.

— Pompás, gyönyörű! csak az a kár, hogy még nincsen egészen készen.

REGÉNY.

A „Világ Szive“.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: Krampera János.

(Folytatás.)

83.

V. FEJEZET.

Zibalbay átka.

Ugyancsak hálát adtam az Istennek, mikor teljes épségben a földről fölkelhettem.

— Bizony bizony közel járt hozzánk a halál, — mondá a sennor, a mint Maya és Zibalbay után mi is elindultunk az őrház felé.

— Közel van az még most is, — felelém, — de, ha csak Tikal mást nem gondol, legalább egy pár napi időt nyertünk.

— Csakis ő neki köszönhetjük — szólt Strickland Maya felé mutatva s a mint ezt kimondá, beléptünk az őrházba.

Alighogy benn voltunk, az ajtó becsukódott utánunk s mi magunkra maradtunk. Zibalbay leült s mozdulatlanul nézett az átelleni falra, mi pedig az ajtó mellé állottunk s hallgattuk a kívülről behatoló zajt.

— Az életünket mentetted meg, — mondá a sennor Mayának — s ezer köszönettel tartozunk érte, de mondd csak, mit fognak most tenni velünk?

— Nem tudom, — felelé a leány, — de ebben a pyramisban van elég helyiség s ezek közül valamelyikben fognak elrejtteni kihallgatásunk napjáig. Legalább is úgy hiszem, mert a nép közé nem ereszthetnek ki, nehogy zavargást keltsünk a városban.

Mielőtt az utolsó szó elröppent volna ajkáról, az ajtó kinyílt s beléptek rajta Tikal, Mattai s más, Zibalbay irányában ellenséges indulattal viseltető főurak.

— Mit akartok tőlünk? — kérde álmadozásából felriadva Zibalbay.

— Hogy kövessetek minket, — felelé Tikal komoran, — ti és a többiek is. Boecsás meg Lady, — folytatá meghajtva magát Maya előtt, — hogy erőszakosan kell eljárnom irányodban és atyád iránt, de nincs más választásom, ha meg akarlak menteni a nép dühe elől.

— Nem a nép dühe az, a mitől félnünk kell, — felelt nyugodtan Maya, — hanem a te gyűlöleted.

— Melyet csak egy szavadba kerül, hogy megváltoztassál, Lady, — sugá Tikal.

— Lehet, hogy csak egy szavamba kerül, de nincs kedvem ahhoz a szóhoz, — mondá ajkát összeszorítva Maya. — Jerünk hát kedves unokatestvérem, nézzük meg a barlangot, melyet számunkra rendelél.

— Amint akarod, — mondá Tikal — jertek utánam.

Ezzel áthaladt az őrházon, a papoknak e mögött levő hálószobáján egészen egy selyemfüggönyvel letakart falig.

Amint a függönyt félrehúzták, egy keskeny kőajtó tűnt elő mögötté, melyet aztán Mattai az övén csüngő kulcsal kinyitott. Egyenként áthaladtunk az ajtón. Tikal előttünk ment, utánunk pedig Mattai és a többi főurak, számszerint valami hatan.

Az ajtó után egy husz fokból álló lépcső, az után egy rézgerendákból készült kapu következett. Az ajtó tulsó oldalán megint egy sor lépcső — egyik ilyen, másik megint más irányba vágva, vezetett a rengeteg pyramis belsejébe. Végre, mikor már lábaim is egészen kifáradtak a sok lépcső-mászásban, ujjent kapuk elé értünk, csakohy ezek művésziesen voltak megmunkálva és nagyobbak voltak azoknál, a melyeken már átjöttünk. A mint átléptünk rajtuk, rögtön becsukódtak utánunk, s mi egy pyramis szívében épített terjedelmes teremben állottunk. Látnivaló volt, hogy ezt a termet jövatelünkhöz előre elkészítették, mert egész esomó ezüst lámpa égett benne s egy részében szőnyegek voltak kiterítve, a szőnyegekben pedig asztalok és székek állottak.

Oly nagy volt ez a hely, hogy a lámpák világa csak olybá tűnt fel benne, mint csillagok fénye az ég boltozatán. Egy időben, amint később megtudtuk, a templom papjainak gyülekező helyül szolgált, de hogy mostanában számuk annyira megfogyott, nem használták semmire, kivéve, ha itt-ott egy egy magasabb rangu foglyot helyeztek el benne. Bizonyos távolságokra ajtók voltak a falba vágva, melyek a háló és más egyéb szobába vezettek.

Az ajtók közül egynehány nyitva volt s a mint átléptünk rajtuk, Mattai tudunkra adta, hogy azok lesznek a mi hálószobáink. Ezután, mikor bejelentették, hogy a számunkra rendelt ételt és italt behozták, a főurak Tikal vezetése alatt visszavonultak s nemsokára hallottuk, hogy a rézajtó becsukódik mögöttük s lábaik neszenének visszhangja elhal a végnélküli folyosókon.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENNEMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENDKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

CSOKONAI PAPIR- Kereskedésben

KOSSUTH UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETŐK BE.

UGYANOTT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

NYILT-TÉR. Nyilatkozat.

Méltányolva és elismerve a szolyvai gyógyviz gyógyhatását, elhatározta annak a klinikai betegeknek való alkalmaztatását.

A budapesti tud. egyetemi klinika 1899. évi május hó 18-án tartott L-ik ülésének jegyzőkönyvéből:

Kétli, s. k.

!!! Táncztanítás !!!

Alföldy Károly táncztanár, teljes kényelemmel berendezett

táncziskoláját

olyó évi szeptember hó 12-én megnyitja.

Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán: Péterfia-u. 2. sz.

Mint hogy a tavasz előre haladásával oeseemót, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI ÁGNES-forrásunk

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt, mert olósó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-szerként szerepel, másrészt, mert dús szénsav-tartalma fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a ceseemót is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire: a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughajtó és a szomjat osillapító hatásánál fogva.

== Kedvelt borviz. ==

A Mohai Ágnes-forrás
kezelősége.

Főraktár:

ÉDESKUTY L.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek
kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.

Apró hirdetések felvé-
telnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések felvé-
telnek a kiadóhivatalban
Kossuth-utca 13.

B rovatban az egyszeri beiktatás 10 szög 40 fillér, minden további szó 2 fillérbe kerül, vastagabb betűkből minden szó 2 fillérrel több. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalványjal; a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is feljegyeshető. A legkisebb hirdetés 40 fillér.

Gazdasági ismétlő iskolák részére a legalkalmasabb és legolcsóbb könyv Vaday József nagyváradi közs. isk. igaz. tanító könyve, mely 3949/1899. szám alatt a gazdasági ismétlő iskolák részére miniszterileg általánosan engedélyezve van. Ára a szerzőnél rendelve nettó 40 kr. vagyis 80 fillér. 48.

Pinze,

mely üveges borok be-
raktározására igen alkal-
mas, Kossuth-utca 13.
számu háznál kiadó. Ér-
tekezhetni ugyanott.

**Előkelő külföldi
életbiztosító társaság**
keres képviselőt, ki szo-
mélyesen üzletszerzéssel
foglalkozik.

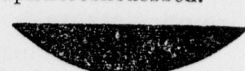
Kifogástalan jellemű és
kauzió-képes egyének
ajánlatai „**Szolid 1900**”
jelige alatt

BLOCKNER J.
hirdető irodájához,
Budapest, IV., sütő-u. 6.
szám alá kéretnek.

Eladó

egy hosszú, fiókos ír-
asztal, iroda számára. Ér-
tekezhetni Kossuth-utca
13. szám alatt, a Csokonai-
papirkereskedésben.

35 kr.
egy kilo finom
csemege szőlő
3—4 kilós kosarakban
Szabó Lajos Fiai
cégnél.
Debreczen, Tisza-palota.

Varga Pál czimbalomgyártónál
a ki
czimbalmot
vesz
ingyen fog megtanulni czimbalmozni
a nála megjelent czimbalom iskolából, tanár
avagy tanítás segélye nélkül s a ki
egy héten csak egy órát is áldozhat rá naponként
és nem képes felfogni, annak köteles vagyok
visszaadni a czimbalom vétel árát hiány nélkül.
Üzlet: Budapest, VIII. ker. Rökk Szilárd-
utca 3. szám, a népszínház mellett.
Képes nagy árjegyzéket
czimbalmokról ingyen küldök.

**Naplók,
Főkönyvek,
Pénztárkönyvek,
Folyószámlakönyvek,
Lejáratati könyvek,
Előjegyzési könyvek,
Bevásárlási könyvek**

különböző nagyságban és vas-
tagságban, a legfinomabb könyv-
papirosból készítve, erős kötés-
ben.

Másolókönyvek

patent mutatóval, japáni papi-
rosból

legolcsóbb beszerzési forrása

**a Csokonai-papirkereskedés
Kossuth-utca 13.**

Elemi Biztosító Részvénytársaság.

Teljesen befizetett részvénytőke 4.000.000 korona.

T. cz.

Debreczen, 1900. szeptember hó.

Ezennel van szerencsénk b. tudomására hozni, hogy az

Elemi Biztosító Részvénytársaság

képviselőségét átvettük, s intézetünk számára tűzbiztosítási ajánla-
tokat épületekre, ingóságokra, áruaktár, termény- és takarmánykészle-
tekre stb., valamint gyári és általánbiztosításokra vonatkozólag elin-
tézése céljából elfogadunk.

Midőn egyszermind b. tudomására hozzuk, hogy az általunk képviselt intézet
más biztosító vállalattal szemben kötelezettségben nem áll, kérjük, hogy szives-
kedjék b. bizalmával bennünket megtisztelni, amit mi legelőnyösebb feltételekkel és
legjutányosabb eljárásunkkal mindenkor kiérdemelni iparkodunk.

Kiváló tisztelettel az

Elemi Biztosító Részvénytárs. debreczeni képviselősege.

A Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaságnál.